

Jan, Joke en Koen Bolscher

In de bijna vier jaar oude stal mankeert het de koeien van familie Bolscher aan niets. 's Zomers gaan ze naar buiten, maar bij warm weer liggen ze graag binnen.

Aantal koeien:	180
Gebruiksquotum:	ruim 1,6 miljoen kg
Grondgebruik:	72 ha gras, 5 ha mais
Rollend jaargem.::	4.10 8994 4,62 3,64

Koen, Joke en Jan Bolscher

Weiden met 180 koeien lukt ook

Door de open achterwand tocht het niet in de stal

Vaarzen minder snel gestoord door voerbuis

Minder zoolzweren door gebruik rubber

Ondanks groeispurt blijft familie Bolscher weiden

Buiten grazen, binnen liggen

Een nieuwe stal? Prima, maar op voorwaarde dat de stal zo snel mogelijk vol zou zijn. Achteraf hebben Jan, Joke en Koen Bolscher geen spijt van de groeispurt die de bank aanraadde. Ook al telt het koppel nu 180 koeien, aan weidegang is niet getornd.

tekst Inge van Drie

De staldeuren zijn alweer open. Begin april mochten de koeien van Jan (56), Joke (53) en Koen (27) Bolscher voor het eerst naar buiten. Fervent voorstander van weidegang zijn de veehouders uit Bornerbroek. Ook al telt het koppel inmiddels 180 koeien, ze willen blijven weiden. 'Toen we 100 koeien molken, dachten we dat dat het maximale aantal koeien was om te weiden. Maar met 180 koeien lukt het ook. Dat is ons hard meegevallen', vertelt Jan. Het geheim? 'Op tijd de deur dicht als het slecht weer is. Vroeger deden we dat pas na drie of vier slechte dagen, nu sneller. Met een groot koppel heb je eerder last van vertrapping.'

Rubber op looppad

Van verplichte weidegang is in Bornerbroek overigens geen sprake. 'De koeien hebben altijd de keus; de draad is open', vertelt Koen. 'Weidegang is ook niet het walhalla. Als het warm wordt, gaan de koeien naar buiten om te grazen en komen ze binnen om te liggen.' Voor Jan en Koen Bolscher is dat een te-

ken dat de koeien het ook in de stal goed hebben. Bij de bouw van de nu bijna vier jaar oude ligboxenstal hebben ze bewust veel aandacht geschonken aan koecomfort. Diepstrooiselboxen met een mengsel van stro en papierpulp, een strohok van 18 bij 15 meter voor zieke koeien en koeien die bijna afkalven en met rubber bedekte looppaden van vier meter breed achter de voerbuis en tussen de ligboxen: het mankeert de koeien aan niets. 'Het aantal wittelijndefecten en zoolzweren is door het gebruik van rubber flink afgenomen. In eerste instantie nam de hoorn groei wel toe, maar dat begint nu weer minder te worden', geeft Jan aan. De Bolschers bouwden een stal met veel licht en lucht. De zijmuren zijn open, net als de achterwand. 'Door de achtermuur open te laten, tocht het hier niet', zegt Koen. Voor in de stal, naast de 24 standschouwen, is een separatuurruimte met een voerhek met twintig plaatsen. 'Dat gebruiken we bijvoorbeeld bij drachtcontrole. Verder hebben we overal een voerbuis. Dat scheelt in de kosten, maar we heb-

ben ook het idee dat de vaarzen daardoor bij het vreten minder snel gestoord worden.'

Wat de Bolschers aan de nieuwe stal vooral opvalt, is dat de rust in de stal veel groter is. 'Je hebt amper door dat hier 180 koeien lopen. We hebben het idee dat door de rust de productie extra snel gestegen is', vertelt Koen. Het rollend jaargemiddelde van de koeien ligt op 8994 kg melk met 4,62% vet en 3,64% eiwit.

Extra cashflow genereren

Vóór de bouw van de nieuwe stal met 220 ligplaatsen molk de familie Bolscher met 120 koeien een quotum vol van een miljoen kg melk. 'Te veel voor één man, maar te weinig voor twee', vertelt Koen. 'We wilden zelf het liefst geleidelijk groeien, maar de bank was daar niet voor. Wilden we een nieuwe stal? Prima, zo vond de bank, maar alleen als we zo snel mogelijk de stal vol zouden hebben, om extra cashflow te genereren.'

Inmiddels zijn er 180 koeien die jaarlijks ruim 1,6 miljoen kg melk produceren. 'We hebben elk jaar ongeveer tien procent in quotum uitgebreid, de rest leasden we bij. Het eigen quotum bedraagt nu 1,48 miljoen kg. De hoeveelheid die we nu leasen, willen we voor 2015 nog bijkopen. Na 2015 willen we verder groeien, afhankelijk van de ontwikkelingen in de sector', stelt Jan.

Achteraf hebben de Bolschers er geen spijt van dat ze versneld meer koeien zijn gaan melken. 'Qua werk is het goed rond te zetten, financieel is het haalbaar en richting 2015 lopen we nu twee stappen voor.'

Om het extra quotum vol te kunnen melken, namen de Bolschers in 2008 een roodbonte veestapel van 47 stuks over van de familie Sieverink uit Ruurlo, waaronder de nu vijf jaar oude en inmiddels excellente Roza 85 (v. Beautiful), kampioene in de middenklasse op de recente CRV Koe-Expo in Zwolle.

Bewust zochten de melkveeouders naar roodbonte koeien. 'We hebben lang doorgefokt met mrij', legt Jan uit. Toen halverwege de jaren negentig het stieraanbod beperkt was en het voordeel van een hogere omzet en aanwas afnam, schakelde hij gedeeltelijk over op zwartbont. 'We ruilden een aantal mrij-koeien in voor zwartbonte vaarzen. Op het mrij-rantsoen ging dat fout. Als vaars lukte het nog, maar als tweedekalfs gingen de zwartbonten onderuit. Ze waren niet sterk genoeg. Het vetgehalte lag bovendien vier tiende hoger, het eiwitgehalte drie tiende lager, waardoor we minder melk mochten leveren. Omdat roodbonten meer kracht hebben en een beter eiwitgehalte, insemineren we sinds eind jaren negentig alles weer met roodbontstieren.'

Jan en Koen Bolscher houden zich consequent aan die strategie; zelfs roodfac-

torstieren komen er in Bornerbroek niet aan te pas. 'We hebben nu nog achttien zwartbontkoeien, maar die hebben wel roodbonte vaders.'

De focus ligt op eiwit, kruisligging en beenwerk. Momenteel insemineren ze vooral met Pleasure, Tequila, Kylian, Fidelity, Curtis, Camion, Havana en Talentino. 'We zijn wel op zoek naar bloedlijnen zonder Stadel en Kian. Deze stieren zijn in de afstamming van veel koeien terug te vinden', vertelt Koen. Ook zijn er ongeveer veertig koeien drachtig van een Belgisch-witblauwstier. 'Door de snelle uitbreiding hebben we lang geen fokvee verkocht, maar het moment dat we dat kunnen, komt er nu snel aan', vertelt Jan.

Zo veel mogelijk gras in koeien

Sinds 2010 heeft het bedrijf een royaal aanbod aan gras, door het benutten van

25 ha grasland van de buurman naast de al beschikbare 47 hectare gras. Daarnaast wordt er 5 hectare mais verbouwd en ongeveer 10 hectare mais aangekocht. De uitdaging voor 2011 is daarom om scherper te voeren. 'We willen zo veel mogelijk melk uit ruwvoer produceren en de melkproductie op peil houden. Bijproducten laten we weg en we willen ruim onder de 25 kg krachtvoer per 100 kg melk komen. Het lijkt alsof het effect van de bijproducten de laatste jaren minder wordt en de koeien het steeds gemakkelijker doen', geeft Jan aan. Koen vult aan: 'We voerden altijd bierbostel als eiwitaanvulling, maar dat laten we dit jaar achterwege. Er moet gewoon zo veel mogelijk gras in de koeien.' En natuurlijk, voor een deel te halen uit weidegang. 'Zeg nou zelf, zo'n koppel weidende koeien is toch prachtig om te zien?'

Keuringsgangers Annie 127 (v. Konvoy) en rechts Roza 85 (v. Beautiful)